

ДАНИЕЛ ЕЙБРАХАМ

ИНТЕРВЮ С ДЖЕЙМС С. А.

КОРИ

Превод от английски: Милена Илиева, 2011

chitanka.info

— „Пътят на дракона“ бележи началото на нов ваш проект в сферата на епичното фентъзи. Какво ви подтикна към този проект и с какво той е по-различен от другите ви книги?

— Е, това всъщност е доста труден въпрос. Едва ли бих могъл да обясня какво ме е подтикнало. Да кажем просто, че идеята ми се стори добра. Бих могъл да ви разкажа за подхода обаче. Той беше много по-различен от всичко, което бях правил дотогава.

— В какъв смисъл?

— Ами, последното епично фентъзи беше на практика първата ми голяма книга. Реших, че е време да направя нещо различно, нещо ново. Исках да се науча как се пише „пълнометражна“ проза. Писал съм много разкази и бях свикнал с тяхната дължина, но романите са съвсем различно животно.

— Това е интересно. Ще се върнем отново към него, но бихте ли ми казали нещо повече за „новостите“ в книгата ви? Какво имате предвид?

— Исках да направя нещо, което хората не са виждали и чели. Исках да напиша епично фентъзи, в което насилието е сведено до минимум. Да разкажа историите на няколко души, истории, обхващащи целия им живот. И действието да не се развива в аналог на средновековна Европа. Исках да напиша нещо различно. Направих го и се гордея с това. Част от нещата, които научих, между другото, е, че да пишеш различно е лесно по начин, който ме изненада. И това насочи мислите ми в друга посока. Започнах да мисля как да заема елементи, които са сравнително познати, и да ги префасонирам. Не, не се изразих правилно. Нямам предвид да вземеш няколко беловласи метафори и да ги изльскаш. А да откриеш онова, което прави епичното фентъзи епично фентъзи — да откриеш силата на жанра — и да се сбериш свирепо с него.

— И как го направихте вие?

— Ами, през 2007-а свиках нещо като среща. Моя приятелка има къща недалеч от Санта Фе, с прекрасна дневна с изглед към пустинята, и бе така добра да ми я заеме за срещата, или симпозиума, както го нарекох тогава. Та на мяя симпозиум дойдоха Джордж Р. Р. Мартин, С. М. Стърлинг, Уолтър Джон Уилямс, Мелинда Снодграс и неколцина други — сред тях и доста местни хора — и най-общо казано, цял ден седяхме и си говорихме що е то епично фентъзи. Откъде черпи силата

си. Пазя си почти петчасов запис от онзи разговор. След това сериозно обмислих чутото и казаното, докато не усетих, че собствените ми възгледи започват да се оформят. И това беше началото на „Кинжалът и монетата“.

— **Онзи ден трябва наистина да е бил забележителен. Стигнахте ли до консенсус? Гостите ви споделяха ли еднакво или приблизително еднакво мнение по въпроса?**

— Не бих казал, не. Но по някои точки постигнахме съгласие. Епичното фентъзи е свързано с носталгията. Сякаш сме склонни да се връщаме мислено назад към една златна епоха, при това много често с чувство на загуба. Говорихме много за Толкин. Кажи-речи всичко след „Властелинът на пръстените“ или имитира „Властелинът на пръстените“, или е написано като опозиция на „Властелинът на пръстените“. От друга страна, при този жанр има особена връзка между сюжета и природата, важен е и въпросът дали светът по принцип е добронамерен, или обратното. Ала най-важното, което почерпи от онази среща, бе, че епичното фентъзи — макар че това май важи за цялата литература, — че епичното фентъзи е разговор. Без Толкин нямаше да има Тери Брукс, но нямаше да има и Стивън Доналдсън. Без Доналдсън и възхода на антигероя във фентъзито вероятно нямаше да я има „Песен за огън и лед“. В известен смисъл това ми даде разрешение.

— **Разрешение за какво?**

— Разрешение да реагирам може би. Разрешение да бъда част от едно голямо литературно семейство, вместо да се правя на отшелник. Звучи малко претенциозно, нали? Нека го кажем така тогава — даде ми разрешение да взема нещата, които харесвам най-много, и да ги използвам. Аз например съм луд фен на средновековното банкиране. Има една книга — „Парите на Медичите“ от Тим Паркс, — че съм я пет-шест пъти. Темата страшно ми харесва и реших да я използвам. Също книгите на Дороти Данет от цикъла за Дома на Николо и книгите на Джордж от поредицата „Песен за огън и лед“, както и всички приключенски истории, с които съм израснал. Онзи разговор за нещата, които обединяват жанра, някак ми позволи да се отпусна и да им отдам почит, като ги използвам. Опитах се да си спомня какво беше чувството, когато четях Дейвид Едингс на четиринайсет, и да измисля

как да направя така, че да предизвикам същите чувства у себе си на четирийсет. Не знам дали звуци смислено.

— **Споменахте, че да се пишат романи е различно от това да се пишат разкази. Писали сте много разкази. По какво се различават те от по-дългата проза?**

— Ами, разказите са някак по-чудати от романите. И има много видове. Има разкази, които са истински фойерверк в трийсет страници, но биха лежали като умряла риба, ако ги разтеглиш в триста. Бих казал, че моите разкази са по-скоро експериментални, от онези, на които е трудно да лепнеш етикет и да ги категоризираш, а в романите използвам онова, което съм научил от писането на разкази.

— **Доколкото разбрах, имате богат опит с писателските уъркшопове. През 1998-ма сте участвали при Кларион Уест. Често участвате и в уъркшопа Рио Хондо в Таос. Близо десетилетие сте били член на група за литературна критика в Ню Мексико. Как смятате, полезни ли са за писателя този вид занимания?**

— Въпреки многото време, което съм им отделил, и немалкото ползи, които съм извлякъл от тях, все още се отнасям към уъркшоповете с известно подозрение. Ако попаднеш на добър, опитът е безценен. За мен е отвъд всяко съмнение, че участието ми в споменатите от вас писателски работилници ме е направило по-добър автор. Но има и други, за които вие не споменахте. В колежа посещавах семинари по творческо писане, които не ми бяха от особена полза. Бил съм и в две групи, които, струва ми се, нанесоха повече вреда, отколкото да донесат полза. Дали един уъркшоп ще е добър, или не, зависи от хората в него. Качествените хора са нещо страхотно. Не толкова качествените вероятно не са чак толкова страхотни, нали?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.